

Préssecs i orgies per la nit de Sant Joan

Olost

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Nucli urbà d'Olost. Olost

Coordenades:

Latitud: 41.98673
Longitud: 2.09513
UTM Est (X): 425045
UTM Nord (Y): 4648699

Classificació

Número de fitxa 08149 - 175
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Només alguns dels veïns més grans del municipi recorden la rondalla.
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública
Fitxes associades:

[Nucli d'Olost](#)

Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dt., 11/03/2008 - 01:00

Descripció

Segons s'explica en forma de llegenda, en el temps comprès entre Pasqua de Resurrecció i la Mare de Déu d'Agost se celebraven unes quantes disbauxes i saraus al Lluçanès. Hi havia el costum d'encendre uns grans focs per demanar la protecció divina i allunyar els dimonis i bruixes. Durant aquestes celebracions, a l'entorn del foc, es feien grans festes on es bevia en desmesura. El jovent d'Olost, a conseqüència del beuratge que prenia, organitzava unes grans orgies, tant a l'entorn de la foguera com en les entrades de les cases.

La gent d'Olost, com tots els pobles del Lluçanès, feia el foc de Sant Isidre, el de Sant Joan, el de Sant Pere i el de Sant Jaume; tots eren molt celebrats, però el més rellevant era el de Sant Joan, la nit màgica per excel·lència, quan les bruixes feien de les seves.

Segons el ritual, l'encesa de focs era convenient que es fes ben entrada la nit, perquè deien que ajudava a allunyar els mals averanys. Era creença que, per major protecció, el punt el punt culminant de la festa havia de coincidir en el moment just de la mitjanit, quan les bruixes desplegaven totes les seves forces i provocaven grans disbauxes entre la gent que hi havia al voltant de les fogueres.

Segons conta la llegenda, les bruixes es valien de beuratges i fruites embruixades per fer pecar els joves del poble durant la nit de Sant Joan i altres festes que es celebraven.

A la nit de Sant Joan es donava la coincidència que cada any, el dia del foc, just al punt de les dotze, apareixien unes noies molt simpàtiques i eixerides que sempre portaven uns cistells de préssecs de Sant Joan molt bons que, segons s'explica, els collien a l'hort de casa seva. També portaven una mistela de collita pròpia que la barrejaven amb el vi que la gent tenia preparat per beure. Quan feia poc que les noies es trobaven entre la gent del lloc la cosa començava a esvalotar-se, sobretot entre els joves d'Olost, que en preni amb gran fogositat i iniciaven tot un seguit de jocs amorosos amb les noies. Això any rere any. Però entre la fadrinalla hi havia un jove molt ben plantat que mai participava de la disbauxa i tampoc bevia ni menjava. Només observava les noies i si alguna li feia goig mirava de fer la seva. Mai ni en cap cas participava de la gresca. Un any, entre les noies que només apareixien a la nit de Sant Joan, n'hi havia una de molt més maca i elegant que les altres, d'aquelles que es feien mirar. Aquell jove, en veure una noia tan bonica s'hi va atansar i aquesta el va convidar a beure.

El noi li va comentar que no bevia.

La noia rossa li digué:

- Mira, he portat aquests préssecs de Sant Joan de l'hort de casa meva, segur que mai n'has menjat de tan bons.

Veritablement eren d'aquells que feien goig de veure, dels que s'empassen xuclant. La rossa donzella va escollir el més bonic dels préssecs que duia a la cistella tot dient-li:

- Menja'l i després ja em diràs el que t'ha semblat la meva fruita, i potser obtindràs el que estàs desitjant en aquest moment.

Seguidament la noia va continuar repartint fruita entre la fadrinalla. La veritat és que el jove va quedar com encantat contemplant tanta bellesa. El noi no desitjava altra cosa que estar prop de la noia. Així, agafà el préssec i pensà:

- Per una noia com aquesta es pot clavar una queixalada a qualsevol cosa. Per què no a un préssec?

Quan es disposava a clavar queixalada al préssec li va venir a la memòria el que la seva mare sempre li deia quan era petit: "Quan algun desconegut et doni alguna cosa per menjar o beure, mai la mengi ni la beguis; la portes a casa i després ja veurem que passa".

El noi, que era un desconfiat de mena, va recordar una altra de les coses que sovint deien els més grans: "Si una fruita o qualsevol estri embruixat el tires al foc, les cremades que rebí aquest objecte les patirà igual qui l'ha embruixat".

Observacions:

(Continuació descripció)

Al recordar això, agafà el préssec i el tirà dintre del foc. Renoi de Déu! Aquell foc va començar a fer

uns grans espetecs i espargiments per tot arreu, però totes les guspies que sortien del foc queien damunt de les noies que portaven els cistells de fruita i la mistela. A qui més li va tocar el rebre va ser la més bonica de totes, la que havia donat el préssec al jove. Les noies dels cistells dels cistells de préssecs van quedar amb tot el cos ple de nafres i cremades.

Aquest fet va ser el que va descobrir que aquelles noies tan formoses eren bruixes malvades que el dia de Sant Joan es disfressaven de boniques donzelles, les quals, amb la seva radiant joventut i bellesa, feien que els nois beguessin del beuratge que elles preparaven per tal de fer pecar a tothom qui bevia o menjava fruita que elles repartien, ja que contenia encanteris.

La disbauxa i escàndol que organitzava el jovent del poble d'Olost durant les celebracions dels focs va arribar a tal extrem que, segons conta la llegenda, les autoritats es van veure obligades a prohibir la celebració.

La llegenda ha estat recollida del llibre: "Bruixes a la Catalunya interior".

Bibliografia

TORRES, Jordi (2002). Bruixes a la Catalunya interior. Farell.

